

Фінансується
Європейським
Союзом

Правовий бюлетень Данської ради у справах біженців (DRC) | Випуск 91: 16 Лютого – 15 Березня 2023

1. Парламент запровадив механізм надання компенсації за пошкоджене та знищене майно

23 лютого 2023 року Верховна Рада ухвалила [Закон №2923-IX](#), запровадивши механізм отримання компенсації за пошкоджене та знищене житло. Нижче наведено основні положення закону:

Механізм компенсації	
Розрахунковий період та місцезнаходження житла	<ul style="list-style-type: none">було пошкоджено або зруйновано після 24 лютого 2022 рокубуло розташоване на підконтрольній Уряду території станом на 24 лютого 2022 року
Особи, які мають право на отримання компенсації	<p>Громадяни України, які</p> <ul style="list-style-type: none">є власниками пошкодженого/знищеного житла, аборозпочали/замовили будівництво житла, але не завершили його (отримано дозвіл на виконання будівельних робіт), абомають у власності пошкоджені/знищені об'єкти незавершеного будівництва, абопрофінансували будівництво житла, на яке отримано дозвіл на виконання будівельних робіт, абоє членами житлово-будівельних кооперативів, які придбали квартиру або інше житлове приміщення кооперативу, але не оформили на нього право власностіспадкоємці вище перелічених осіб. <p>Суб'єкти господарювання, якими є</p> <ul style="list-style-type: none">об'єднання співвласників багатоквартирного будинкужитлово-будівельні кооперативиособи, уповноважені співвласниками багатоквартирних будинків.
Принципи, на яких ґрунтується механізм компенсації	<ul style="list-style-type: none">принцип черговостіправо на оскарження відмови

Пріоритетні категорії осіб	<ul style="list-style-type: none">• сім'ї з 3 і більше дітьми• особи з інвалідністю I/II групи або з інвалідністю внаслідок війни• учасники бойових дій• особи, мобілізовані після 24 лютого 2022 року• сім'ї загиблих (померлих) ветеранів війни.
Як подати заяву	<ul style="list-style-type: none">• в електронному вигляді - через застосунок «ДІЯ» (веб-сайт або мобільний додаток)• у паперовому вигляді - через ЦНАП, орган соціального захисту населення або нотаріуса. <p>Органам виконавчої влади мають створити мобільні пункти прийому заяв.</p> <p>Зверніть увагу! Інформація та повідомлення про знищення майна, подані раніше через застосунок «ДІЯ»¹, вважаються дійсною заявою. Однак, необхідно надати документи, яких не вистачає.</p>
Необхідні документи	<ul style="list-style-type: none">• документ, що посвідчує особу, або довіреність• залежно від категорії права власності, на підставі якого фізична або юридична особа набуває право на отримання допомоги, передбачено перелік документів, що підтверджують зв'язок заявника з майном (наприклад, копія документа, що підтверджує право на виконання будівельних робіт, документ, що підтверджує смерть власника пошкодженого/знищеного житла і т.д.).
Коли подавати заяву	Заяву можна подати під час воєнного стану та протягом одного року (для деяких об'єктів - 3 роки) після його припинення/скасування.
Строк розгляду заяви	Заява розглядається протягом 30 календарних днів, який може бути продовжений на наступні 30 календарних днів, якщо об'єкт знаходиться на непідконтрольній уряду України території (НПУТ) або в зоні активних бойових дій. Рішення про виплату компенсації має бути затверджено виконавчим органом відповідного органу місцевої влади протягом 5 днів з дня прийняття рішення Комісією.

¹ Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 78](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

Орган, що приймає рішення	Комісії з розгляду питань щодо надання компенсації, створені на місцях ² .
Форма компенсації	<p>Компенсація за знищене майно надається у наступних формах:</p> <ul style="list-style-type: none"> • переказ коштів на банківський рахунок особи, які можна використати виключно для будівництва житла • фінансування придбання/будівництва житла (у вигляді Сертифікату терміном дії 5 років). <p>Компенсація за пошкоджене майно надається в наступних формах:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконання будівельних робіт • надання будівельних матеріалів.
Додаткові положення	<ul style="list-style-type: none"> • Одночасно з наданням компенсації одержувач компенсації укладає договір про відступлення державі/територіальній громаді права вимоги до Російської Федерації щодо відшкодування збитків за знищений об'єкт нерухомого майна.

З метою забезпечення ефективної реалізації Закону створюється Реєстр пошкодженого та знищеного майна для збору та обробки інформації. Реєстр буде спільно адмініструватися Міністерством інфраструктури та Міністерством цифровізації.

2. Кабінет Міністрів запровадив обов'язкову евакуацію дітей із зони бойових дій

7 березня 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №209](#), яка передбачає обов'язкову евакуацію дітей з районів воєнних дій та збройних конфліктів. Постанова надає повноваження відповідним органам влади здійснювати обов'язкову евакуацію дітей під час воєнного стану навіть у ситуаціях, коли батьки або законні опікуни відмовляються від співпраці.

Право приймати рішення надається наступним органам влади:

- обласним військовим адміністраціям
- органам військового командування на відповідній території
- Координаційному штабу з питань обов'язкової евакуації.

² Кабінет Міністрів розробить типові положення про створення таких комісій. Персональний склад комісії затверджується відповідним місцевим органом виконавчої влади.

3. Кабінет Міністрів наділив Координаційний штаб з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану новими функціями

10 березня 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №217](#), якою поклав нові функції на Координаційний штаб з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану. На додаток до раніше покладених функцій Координаційний штаб буде

- координуватиме дії органів виконавчої влади щодо створення умов для інтеграції за новим місцем проживання евакуйованих дітей
- здійснювати моніторинг випадків насильства над дітьми
- координуватиме діяльність, пов'язану з поверненням дітей, вимушено переміщених на НПУТ або на територію Російської Федерації чи інших держав.

Координаційний штаб очолить Міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій.

4. Уряд створив Молодіжний фонд та сприяє участі молоді у відновленні та реконструкції

28 лютого 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №182](#), якою створив Український молодіжний фонд. Основними завданнями Фонду є, зокрема

- Надання та контроль за використанням бюджетних грантів на реалізацію молодіжних проєктів
- Розвиток та сприяння молодіжній політиці та молодіжній діяльності.

Фонд, серед іншого, надаватиме гранти молодіжним проєктам, спрямованим на відновлення та реконструкцію у післявоєнний період. Молодь має становити щонайменше 70% від загальної кількості волонтерів, які беруть участь у будь-якому такому проєкті. Діяльність проєктів може включати:

- громадські роботи
- відновлення громад, включаючи молодіжні центри та соціальну інфраструктуру
- інтеграція внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у місцях їхнього тимчасового проживання тощо.

5. Парламент наділив окремі парламентські комітети функціями, необхідними для післявоєнної відбудови

23 лютого 2023 року Верховна Рада ухвалила [Постанову №2929-IX](#), якою закріпила за парламентськими комітетами нові функції з прийняття рішень щодо повоєнної відбудови.

Парламентський комітет	Нові сфери повноважень комітету
Комітет з питань бюджету	Фінансування, фінансовий контроль та аудит повоєнної відбудови
Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування	Державна політика у сфері відновлення інфраструктури (крім транспорту), регіонів і територій, що постраждали від війни
Комітет з питань транспорту та інфраструктури	Державна політика у сфері відновлення транспортної інфраструктури, що постраждала внаслідок війни

6. Кабінет Міністрів затвердив план пріоритетних дій уряду, що включає, серед іншого, інтеграцію та підтримку внутрішньо переміщених осіб

14 березня 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Розпорядження №221-р](#), яким визначив пріоритети діяльності Уряду на 2023 рік. У 246-сторінковому документі перелічено 569 пріоритетних заходів, серед яких є такі, що можуть позитивно вплинути на довгострокове вирішення проблем ВПО:

- Залучення пільгових кредитів від Банку розвитку Ради Європи на соціальні проекти, включаючи створення соціального житла та підтримку ВПО
- Активізація програми "еОселя", включаючи надання іпотечних кредитів під 7% річних на 20 років з першим внеском у розмірі 20%.
- Стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу та створення нових робочих місць, що сприятиме поверненню працівників, які виїхали з України через війну
- Забезпечення підтримки мікро та малого бізнесу в рамках проектів міжнародної технічної допомоги, спрямованих на посилення їхньої спроможності працювати та надавати критичні товари і послуги ВПО та приймаючим громадам
- Реалізація програм, проектів та заходів, спрямованих на розвиток молоді з територій бойових дій та непідконтрольних територій, а також ВПО
- Розширення географії діяльності державного підприємства "Документ" за межами України та забезпечення надання адміністративних послуг громадянам України, які виїхали з України через війну
- Покращення якості життя ВПО шляхом реалізації середньострокових рішень щодо внутрішнього переміщення на період до 2024 року, посилення їхньої спроможності та соціальної стійкості, стимулювання економічної активності та забезпечення їхнього повернення до місця проживання.

Інші законодавчі зміни

1. Кабінет Міністрів затвердив порядок перевірки кваліфікації медичних працівників, які працюють за кордоном під час воєнного стану ([Постанова №149](#) від 17 лютого 2023 року).
2. Кабінет Міністрів денонсував Угоду про співробітництво та координацію розбудови нових пунктів пропуску через українсько-російський кордон ([Постанова №175](#) від 28 лютого 2023 року).
3. Кабінет Міністрів денонсував білорусько-українську Угоду про взаємний контроль у пунктах пропуску через українсько-білоруський кордон ([Постанова №176](#) від 28 лютого 2023 року).
4. Кабінет Міністрів дозволив додавати довідку ВПО як документ, що підтверджує факт виховання дітей від попереднього шлюбу, для отримання посвідчення батьків багатодітної сім'ї ([Постанова №191](#) від 3 березня 2023 року).
5. Кабінет Міністрів встановив, що заявник сплачуватиме лише збір за оформлення закордонного паспорта при оформленні як національного, так і закордонного паспорта (застосовується лише у випадках первинної видачі національного паспорта) ([Постанова №210](#) від 7 березня 2023 року).
6. Кабінет Міністрів затвердив додаткове фінансування у розмірі 10 млрд грн для органів місцевого самоврядування постраждалих від конфлікту районів, територій до яких відновлено доступ та НПУТ ([Розпорядження №209-р](#) від 10 березня 2023 року).
7. Кабінет Міністрів вніс зміни до складу Робочої групи з питань захисту прав і свобод українців, які перебувають під тимчасовим захистом в ЄС та інших країнах, включивши до її складу, зокрема, Уповноваженого з питань внутрішньо переміщених осіб ([Розпорядження №200-р](#) від 7 березня 2023 року).

Цей правовий бюлетень розроблений завдяки фінансовій підтримці у рамках цивільного захисту та гуманітарної допомоги Європейського Союзу.

Деякі терміни, що використовуються у цьому документі, взяті із законопроектів або чинного законодавства. Відповідальність за зміст бюлетеня несуть виключно автори. Погляди, висловлені в цьому документі, жодним чином не повинні сприйматися як відображення офіційної позиції Європейського Союзу чи Данської ради у справах біженців (DRC). Ні Європейська Комісія, ні DRC не несуть відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в ньому.